

OPHaarlem

Artikel 38 vragen van de Actiepartij en van OPHaarlem naar aanleiding van de rondvraag over Vaktherapie in de Commissie Samenleving van donderdag 30 november 2017.

In de overtuiging van de Actiepartij en OPHaarlem is de nieuwe Jeugdwet zo geformuleerd en bedoeld dat de oude systematiek van voor 2015 kan worden losgelaten, innovatie mogelijk is en daardoor de doelstellingen tot bezuiniging op jeugdhulp kunnen worden gerealiseerd. Ouders en kinderen die hulp nodig hebben bij de gemeente Haarlem kunnen rekenen op hulp ingevolge deze wet die efficiënt, effectief, laagdrempelig, op maat en vraaggericht is. De jeugdwet spreekt ouders aan op eigen kracht en biedt recht op keuzevrijheid aan ouders om passende hulp voor hun kind en gezin te organiseren.

Actiepartij en OPH zijn ernstig verontrust door antwoorden op een rondvraag in de commissie Samenleving, van donderdag 30 november 2017, over vaktherapie. Met deze antwoorden lijkt het erop dat Haarlem, wederom, de nieuwe Jeugdwet op zodanige wijze uit gaat voeren dat de keuzemogelijkheden van de zorgvragers(ouders en kinderen) worden verkleind in plaats van verruimd.

023Vaktherapeuten kunnen in de nieuwe jeugdwet een bijdrage leveren aan het verminderen van de wachtlijsten bij GGZ-instellingen en vrijgevestigde GZ-psychologen.

Vragen ten aanzien van het PGB beleid en AEF-rapport:

Vraag 1

Wat is voor gemeente Haarlem de reden om andere termen voor Vaktherapie, zoals hulpverlening, te gebruiken terwijl deze landelijk niet in de jeugdhulp voorkomt op de PGB-code lijsten?

Zoals bekend heeft het college onderzoek laten doen naar het PGB beleid. In het AEF rapport Onderzoek naar het PGB beleid en tarieven voor jeugdhulp in de gemeente Haarlem blijkt ook dat de gehanteerde benamingen van de ondersteuningsvormen onduidelijkheid oplevert. Het college heeft toegezegd het Uitvoeringsbesluit PGB jeugdhulp te actualiseren en de benamingen voor ondersteuningsvormen daar waar nodig te herdefiniëren. Het nieuwe besluit wordt eind januari vastgesteld.

1a Heeft dit te maken met de tariefstelling?

Nee. Uitgangspunt voor de tariefstelling is de ondersteuningsvorm en het bijbehorende opleidingsniveau van de professional die de ondersteuningsvorm biedt.

1b Wat maakt dat Haarlem niet het VWS adviestarief vergoed van € 75,65 p/u, maar € 55,75?

Het ministerie van VWS stelt geen tarieven vast en geeft geen tariefadviezen. Het hierboven genoemde tarief van € 75,65 is de gemeente dan ook niet bekend. Het vaststellen van tarieven is de verantwoordelijkheid van gemeenten.

1c Is het College van mening dat het vergoeden van het VWS adviestarief niet redelijk is voor vaktherapeuten?

Nee. In bovengenoemd rapport is geconcludeerd dat het gehanteerde uurtarief van € 55,75 passend en kostendekkend is, mits de indirect cliëntgebonden tijd gefactureerd mag worden tot een maximum van 2/3 van de direct cliëntgebonden tijd. Dit is passend aangezien vaktherapie een GGZ methodiek is, en de jeugd GGZ zowel direct cliëntgebonden tijd als indirect cliëntgebonden tijd in rekening mag brengen.

Vraag 2

Het AEF beveelt aan de huidige terminologie aan te passen omdat met name de termen 'behandeling' en 'hulpverlening' voor verwarring zorgen.

Wat gaat de nieuwe terminologie worden voor:

- 2a** Behandeling door WO/(post)master behandeling (BIG)?
- 2b** Behandeling door vaktherapeut/ systeemtherapeut/gezinstherapeut/orthopedagoog?
- 2c** Hulpverlening door Sociaal pedagogische hulpverlener, Gezinsbegeleider, Maatschappelijk werkende, Casemanager, Trajectbegeleider?

Het nieuwe Uitvoeringsbesluit PGB jeugdhulp moet nog door het college worden vastgesteld.

De terminologie wordt aangepast aan de ondersteuningsvorm in combinatie met het opleidingsniveau. Afhankelijk van de zorgvraag leidt dat tot een passend tarief.

Vraag 3

De wethouder heeft in oktober 2016 al gezegd dat indirecte cliënttijd gedeclareerd kan worden. Het AEF stelt ook dat directe en indirecte cliënttijd tot de werkzaamheden van vaktherapeuten behoort en in de beschikkingen moet worden meegerekend, met een max van 3:2.

- 3a** Hoe kan het gebeuren dat het CJG dit in november 2017 nog niet als standaard beleid hanteert en gezinnen en vaktherapeuten zijn overgeleverd aan de, zij het mogelijk onbedoelde, willekeur van een CJG medewerker en daarmee verschillen in de toekenning kunnen ervaren?

Het CJG kan binnen het huidige beleid bij de inzet van vaktherapie de indirecte cliëntgebonden uren meerekenen. Leidend is de beschikking, afgeleid van de zorgvraag. Dit kan verschillen omdat er altijd sprake is van maatwerk.

- 3b** Hoe kan het dat de beschikkingen per gezin verschillen en niet iedereen oudergesprekken, samenwerking met scholen en andere hulpverleners krijgt toegekend?

De hulpvraag van de cliënt/het gezin staat centraal en is leidend voor de ondersteuning die nodig is om het probleem te verminderen of op te lossen. Het CJG bepaalt samen met de cliënt/het gezin wat nodig is. Het leveren van maatwerk (en dus niet het bieden van standaardoplossingen) is nodig om te komen tot een goed resultaat. Dit kan dus leiden tot een andere inhoud van de beschikking.

Vraag 4

Per 2018 gaat er gewerkt worden met een nieuwe financiering 'Inspanningsgerichte bekostiging'.

- 4a** Kan de gemeente de berekening laten zien voor vaktherapie conform deze financieringsgrondslag?

De ondersteuningsvormen, opleidingsniveaus en de parameters die ten grondslag liggen aan de PGB tarieven in het nog vast te stellen Uitvoeringsbesluit PGB jeugdhulp zijn in lijn met gebracht met het aanbestedingsdocument voor de inkoop 2018 van individuele voorzieningen en de inkoop van de vrijgevestigde jeugd GGZ op het vlak van de Jeugdwet. Vaktherapie is een GGZ methodiek en hierbij mag indirect cliëntgebonden uren gefactureerd worden. Het uurtarief is € 55,75.

Vraag 5

De PGB is bedoeld om bij toekenning van een individuele voorziening af te zien van zorg in natura, zelf de regie te nemen en zorg in te kopen.

- 5a** In hoeverre is er bij de PGB voor vaktherapie sprake van 'gedwongen PGB'?

De gemeente kent geen beleid van gedwongen PGB. Het beleid is dat vaktherapie als solitair ingezette ondersteuning door vrijgevestigden alleen beschikbaar is via een pgb.

De gemeente heeft aanbieders gecontracteerd die vaktherapie bieden als integraal onderdeel van een zorgarrangement onder verantwoordelijkheid van een regiebehandelaar. Dit zijn o.a. Kenter Jeugdhulp, Lorentzhuis en vrijgevestigde GGZ aanbieders.

5b Is er ambulante vrijgevestigde vaktherapie beschikbaar als jeugdhulp?
Ja, in de vorm van een PGB of als onderdeel van een zorgarrangement als zorg in natura.

5c In hoeverre is er vrijgevestigde vaktherapie ingekocht voor geïndiceerde zorg (op verwijzing van een arts/specialist/gezinsvoogd)?
Enkel als onderdeel van een integraal zorgarrangement.

5d Welke oplossing is er voor kinderen die gebaat zijn bij vaktherapie, indien ouders niet in staat zijn een PGB budget te beheren? Is een 'light-contract' dan mogelijk?
Dan kan vaktherapie geboden worden als onderdeel van een zorgarrangement.

5e In hoeverre verwijzen CJG medewerkers alleen naar Zorg in Natura? Mogen CJG medewerkers zelf hulp voorstellen die alleen op PGB verkrijgbaar is, zoals vaktherapie?
Het CJG is gemandateerd voor de inzet van zorg in natura en voor de inzet van hulp via een pgb. Leidend is de hulpvraag van de cliënt/het gezin en wat de meest passende zorg is om het probleem te verminderen of op te lossen. Daarna volgt op welke wijze deze hulp ingezet kan worden. Het inzetten van een pgb is geen doel op zich.

Vragen ten aanzien van aanbesteding jeugdhulp contracten door vrijgevestigden:

Vraag 6

De wethouder heeft 02-2016 het volgende geantwoord op vragen van SP:

"Het is in beginsel mogelijk dat de gemeente met vaktherapeuten een contract afsluit. In dat geval zal niet exact hetzelfde systeem wordt gevolgd als bij psychotherapeuten. Psychotherapeuten zijn geregistreerde professionals en voldoen aan de eisen BIG/ het kwaliteitskader SKJ. Vaktherapeuten hoeven zich op dit moment nog niet te registreren. Indien de gemeente besluit tot het contracteren van vaktherapie als losstaande interventie (wat in feite neerkomt op nieuw aanbod van jeugdhulp in natura) zullen nadere gesprekken nodig zijn over de inzetbaarheid van vaktherapie en de wijze waarop wordt voldaan aan de kwaliteitseisen".

6a In hoeverre is de gemeente van plan losstaande vaktherapie toe te voegen aan het zorg in natura aanbod?
Uitgangspunt van de Jeugdwet is dat het werk wordt toegedeeld aan een SKJ of BIG geregistreerde professional, tenzij het toedelen van dit werk aan een niet-geregistreerde geen afbreuk doet aan de kwaliteit van de geboden dienstverlening of noodzakelijk is. Deze norm voor verantwoorde toedeling is nader uitgewerkt in het kwaliteitskader Jeugd. De gemeente contracteert aanbieders die voldoen aan de kwaliteitseisen. Die aanbieders hebben medewerkers in dienst met een SKJ of BIG registratie en beschikken over een geïntegreerd kwaliteitssysteem dat voldoet aan de ISO 9001:2015 of daarvan afgeleide EN 15224 norm (ISO voor zorg en welzijn). Hiermee ziet de gemeente toe op de kwaliteit van de geboden hulp.

Vrijgevestigde vaktherapeuten worden door de gemeente niet zelfstandig gecontracteerd omdat zij niet voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Het is wel mogelijk om als medebehandelaar met een regiebehandelaar gecontracteerd te worden, zodat het aanbod als integraal zorgarrangement geboden kan worden.

Het SKJ stelt dat een niet-SKJ of BIG geregistreerde professional enkel ingezet mag worden indien sprake is van een voorspelbare, veilige omgeving met gestabiliseerde risico's.

- 6b** Zijn er gesprekken gevoerd met vaktherapeuten om deze mogelijkheid en de voorwaarden voor contracten te onderzoeken?
Zo ja, wat heeft dit opgeleverd?
Zo nee, waarom niet?

Ja. Er zijn door de gemeente diverse gesprekken gevoerd met vaktherapeuten en schriftelijke vragen zijn beantwoord. Hierin is uitleg gegeven over de uitgangspunten van de Jeugdwet, de door de gemeente gestelde kwaliteitseisen en de mogelijkheden waaronder vaktherapeuten binnen het door de gemeente gestelde kaders hun werk kunnen doen.

Ook vinden gesprekken plaats tussen het CJG en de vaktherapeuten over de wijze waarop zij kunnen worden ingezet, wanneer een regiebehandelaar noodzakelijk is en wat dit vraagt in de onderlinge relatie en het proces.

Vraag 7

Per 2018 wordt de oude GGZ/DBC-systematiek losgelaten om gemeenten meer ruimte te bieden de jeugdhulp te innoveren. De "tenzij bepaling" schept de mogelijkheid om als vaktherapeut zelfstandig behandelaar te zijn, waar nodig in inhoudelijke samenwerking met een regiebehandelaar.

- 7a** Wat maakt dat de gemeente Haarlem vasthoudt aan de oude systematiek en als voorwaarde stelt dat vaktherapeuten slechts ingeschakeld mogen worden onder toezicht van een regiebehandelaar?

De door u aangehaalde voorwaarden hebben enkel betrekking op een GGZ behandeling en niet op overige vormen van zorg. De eis dat een regiebehandelaar betrokken moet zijn bij een GGZ behandeling is een landelijk aanvaardbare kwaliteitsstandaard die is vastgelegd in de geldende standaarden en richtlijnen en onderschreven door GGZ Nederland. Voorts zijn de eisen en richtlijnen ten aanzien van het regiebehandelaarschap regionaal getoetst onder de aanbieders in de marktconsultatie. Ten opzichte van eerdere eisen heeft de gemeente de ruimte voor mede-behandelaren bij vrijgevestigde praktijken substantieel verruimd.

- 7b** Wat is voor gemeente Haarlem de reden om vrijgevestigde vaktherapeuten uit te sluiten van contract met de gemeente, waardoor zij niet als zelfstandig hoofdaannemer kunnen werken als de problematiek dat toe laat?

In combinatie met regiebehandelaar kunnen vaktherapeuten in aanmerking komen voor een Overeenkomst.

- 7c** Waarom moet er sprake zijn van financieel onderaannemerschap (contract met een regiebehandelaar als hoofdaannemer), terwijl het doel inhoudelijke hoofdverantwoordelijkheid betreft?

Realiseert de gemeente Haarlem zich dat dit duurder is?

Zie antwoord 7A. In de aanbesteding voor Jeugd GGZ bij vrijgevestigde beroepspraktijken is het tevens mogelijk als combinatie in te schrijven. Daarmee kunnen ook vaktherapeuten als combinatie direct in aanmerking komen voor een overeenkomst. De combinatie dient te voldoen aan de gestelde eisen in het aanbestedingsdocument.

- 7d** Wat maakt dat de gemeente Haarlem voor contracten kiest voor uitsluitend de inzet van professionals die of SKJ en/of BIG geregistreerd zijn?

Deze aanname is onjuist. Ook de inzet van een niet-geregistreerde professional is mogelijk, wanneer er sprake is van enkelvoudige, gestabiliseerde problematiek met voorspelbare risico's. Uiteindelijk is het aan de aanbieder om een inschatting te maken of de inzet van SKJ of BIG geregistreerde professional noodzakelijk is. In het kader van kwaliteitsborging dient een deel van het personeel van een aanbieder SKJ of BIG geregistreerd te zijn. Waar het gaat om GGZ-behandeling is altijd een regiebehandelaar betrokken die postacademisch is geschoold en BIG of SKJ geregistreerd.

7e Waarom past de gemeente Haarlem de tenzij bepaling (maakt aannemelijk dat het specialisme van vaktherapeuten nodig is binnen het jeugdhulp aanbod) niet toe voor contracten?

Zie antwoord vraag 7d.

7f Erkent de gemeente Haarlem vaktherapie als behandeling?(zie Brandbrief aan de VNG en rapport Zorg Instituut Nederland oktober 2016)

Vaktherapie is een methodiek die in Haarlem ingezet kan worden als jeugdhulp. Met de mogelijkheid om vaktherapie middels een pgb in te zetten of als onderdeel van een integraal zorgarrangement voor het verminderen van een jeugdhulpprobleem erkent de gemeente deze ondersteuningsvorm.

7g Is de gemeente voldoende bekend met de beroepscompetenties van vaktherapeuten en de (her)registratie eisen van het Register Vaktherapie en hoe die zich verhouden tot de SKJ eisen?

Zo ja, kunt u dit toelichten?

Ja, uit de diverse gesprekken die de gemeente heeft gevoerd met de vaktherapeuten, de door hen aangedragen documenten en het onderzoek dat de gemeente door AEF heeft laten uitvoeren naar het PGB Beleid en de tarieven in de jeugdhulp acht de gemeente zich hiermee voldoende bekend.

Zo nee, is het College bereidt zich daarover te laten informeren?

Niet van toepassing.

8a Heeft de gemeente Haarlem de brandbrief van de FVB aan de VNG ontvangen?

De gemeente heeft via de VNG de brandbrief ontvangen.

8b Is de gemeente bekend met de Generieke Module Vaktherapie en Generieke Module Jeugdhulp?

Ja.

8c Worden deze document betrokken in het beleid per 2018?

Opdrachtnemers zijn contractueel verplicht om te werken volgens geldende standaarden en richtlijnen en zoveel als mogelijk interventies en behandelingen uit te voeren die voldoen aan de stand der wetenschap. Hieronder vallen voornoemde modules.

De Actiepartij en OPHaarlem zien uw antwoorden tegemoet en gaan ervan uit dat gezinnen een toereikend PGB budget ontvangen voor vaktherapie, waardoor alle noodzakelijke werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd én worden vergoed.

Vriendelijke groet,
Joyce Jacobsz, Actiepartij.
Frans Smit, OPHaarlem

Haarlem, 7 december 2017.